

Bruksela, 5 maja 2026 r.
(OR. en)

8756/26

AGRI 329
ENV 433

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Delegacje

Dotyczy: Dostępność i przystępność cenowa nawozów w UE – wspieranie rolników i promowanie odpornych systemów żywnościowych
– Wymiana poglądów

Z myślą o posiedzeniu Rady (ds. Rolnictwa i Rybołówstwa), które odbędzie się 26 maja 2026 r., delegacje otrzymują w załączniku dokument informacyjny na powyższy temat.

**Dostępność i przystępność cenowa nawozów w UE – wspieranie rolników
i promowanie odpornych systemów żywnościowych**

W następstwie pandemii COVID-19, kryzysu energetycznego i rosyjskiej inwazji na Ukrainę Komisja przyjęła w listopadzie 2022 r. komunikat pt. „Zapewnienie dostępności i przystępności cenowej nawozów”¹. Komunikat zawierał szereg środków mających na celu dywersyfikację źródeł, z których UE importuje nawozy, wspieranie produkcji nawozów w UE, ułatwianie produkcji i stosowania alternatyw dla nawozów chemicznych oraz promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w produkcji nawozów. Na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w listopadzie 2022 r. delegacje zasadniczo z zadowoleniem przyjęły komunikat, wzywając jednocześnie Komisję do zbadania dalszych działań i inicjatyw w tej kwestii.

Obecna sytuacja na Bliskim Wschodzie sprawiła, że jeszcze pilniejsza stała się konieczność zareagowania na wyzwania wynikające z zależności energetycznej UE i trwających zakłóceń w globalnych łańcuchach dostaw, które to zakłócenia wywierają znaczną presję na unijną produkcję żywności, koszty nakładów, dochody rolników i ceny żywności w całej Unii. W niedawnym komunikacie Komisji pt. „AccelerateEU – unia energetyczna. Przystępna cenowo i bezpieczna energia dzięki przyspieszonym działaniom”² podkreślono pilną potrzebę zintensyfikowania działań, które doprowadzą do zwiększenia autonomii i produkcji czystej energii w UE oraz zmniejszenia zależności od zewnętrznych nieodnawialnych źródeł energii. Rosnące koszty energii ograniczają zdolności produkcyjne UE w zakresie nawozów chemicznych ze względu na kosztowną zależność przemysłu nawozowego UE od zużycia energii. Jednocześnie na sytuację dotyczącą nawozów importowanych wpływają obecne wysokie ceny i zakłócenia w łańcuchu dostaw, które zwiększają koszty, co jeszcze pogarsza sytuację. Obecna sytuacja pokazuje, że rynki nawozów pozostają podatne na zagrożenia.

¹ Dok. ST 14613/1/22 REV 1.

² Dok. ST 8482/26 + ADD 1.

W tym kontekście dostępność i przystępność cenowa nawozów ponownie znalazła się w agendzie polityki rolnej. W świetle przyszłego komunikatu w sprawie planu działania na rzecz nawozów coraz większego znaczenia nabiera potrzeba przyspieszenia krótko-, średnio- i długoterminowych środków mających na celu poprawę strategicznej autonomii UE w zakresie stosowania nawozów. Środki takie powinny mieć na celu wspieranie rolników, promowanie odpornych systemów żywnościowych i zapewnienie przystępności cenowej żywności dla konsumentów. W związku z tym prezydencja zachęca ministrów, by ustosunkowali się do następujących kwestii:

- Czy środki zalecane w komunikacie z 2022 r. w sprawie zapewnienia dostępności i przystępności cenowej nawozów są nadal aktualne? Jakie dodatkowe lub alternatywne środki uważają Państwo za konieczne, aby sprostać krótko-, średnio- i długoterminowym wyzwaniom wynikającym z obecnych ograniczeń geopolitycznych i lokalnych?
- Biorąc pod uwagę dodatkowe wyzwania związane z produkcją, stosowaniem i dostawami nawozów w UE, w jaki sposób możemy zapewnić odporność i konkurencyjność sektora rolnego i systemów żywnościowych w UE?